

بسمه تعالی
دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گراش
مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی (EDC)
طرح درس روزانه (lesson Plan)

تعداد دانشجو: ۲۷	تعداد واحد: ۱	نام درس: اصول اپیدمیولوژی و مبارزه با بیماری شایع در ایران
مدرس: مهدی برازش	نمیسال: دوم ۱۴۰۱-۱۴۰۰	مقطع تحصیلی: کارشناسی پیوسته ۱۳۹۹
مدت زمان کلی تدریس: ۱۷ ساعت	پیش نیاز: ندارد	رشته تحصیلی: پرستاری

شماره جلسه: 1	
عنوان جلسه: پیش آزمون، شرح اهداف و وظایف، مقدمه، تعریف و تاریخچه اپیدمیولوژی، مفاهیم اپیدمیولوژی	
هدف کلی: آشنایی با تعاریف مختلف علم اپیدمیولوژی ارایه تاریخچه ای از این علم آشنایی با مفاهیم مختلف در علم اپیدمیولوژی	
اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی): از دانشجویان گرامی انتظار می رود: -تعاریف و مفهومی از اپیدمیولوژی را ارائه دهند. -تاریخچه اپیدمیولوژی رو بیان کنند. -اهداف اپیدمیولوژی را نام ببرند. -تفاوت اپیدمیولوژی و پزشکی بالینی را بیان کنند. -اصطلاحات رایج در اپیدمیولوژی را بیان کنند	
شماره جلسه: 2	
مفهوم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماری ها	
هدف کلی: آشنایی با مفاهیم سلامت و بیماری، سیر طبیعی بیماری ها، پیشگیری و سطوح آن آشنایی با تغییرات شدت بیماری و زنجیره ایجاد بیماری ها در بیماری های عفونی و مزمن و غیرواگیر	

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد

از دانشجویان گرمی انتظار می رود:

-انواع روش و انتقال بیماری را بیان کند.

-پدیده کوه یخ رو توضیح دهد.

-ایمنی گروهی را بیان کند.

-انواع طیف بیماری رو بیان کند.

-مدل های اپیدمیولوژی

شماره جلسه: 3

پیشگیری و سطوح آن، تغییرات شدت بیماری، زنجیره عفونت و اجزای آن

هدف کلی:

آشنایی با پیشگیری از بیماری ها و سطوح پیشگیری

آشنایی با شاخص های اندازه گیری بار بیماری ها و شیوع و بروز آنها

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد

-سیر طبیعی بیماری را تعریف کند.

-انواع سطوح پیشگیری را با مثال توضیح دهد.

-شاخص های اندازه گیری و سنجش ابتلا به بیماری ها را بداند.

-تعریف شیوع و بروز را بداند.

-انواع بروز را تعریف کند.

-میزان های میرایی و کشندگی را توضیح دهد.

-عوامل موثر بر کاهش و افزایش شیوع را بیان کند.

-رابطه بروز و شیوع را بیان کند

شماره جلسه: 4

مدل های اپیدمیولوژی، شاخص ها و میزان های بهداشتی

هدف کلی:

آشنایی با مدل های اپیدمیولوژیک (مدل چند علیتی) و کاربرد آن در کنترل و پیشگیری بیماری ها (عامل

بیماری، میزان، محیط)

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد

-میزان، تناسب و نسبت را با مثال توضیح دهد

- مفهوم میزان های خام، اختصاصی، و تطبیق شده را بداند و توضیح دهد.

حیطه عاطفی:

-در هنگام تدریس به درس توجه داشته باشند و با دقت گوش

دهند.

-در مباحث مطرح شده مشارکت فعال داشته باشند و اظهار نظر کنند

شماره جلسه: 5

عنوان جلسه:

منابع اطلاعاتی در بهداشت اجتماعی، جنبه های اپیدمیولوژی بهداشت

هدف کلی:

آشنایی با جنبه های مختلف مطالعات اپیدمیولوژیک و درک تفاوت ها و شباهت های بین آنها

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد

- مطالعه کیس – کنترل را توضیح دهد.
- نحوه انتخاب شاهد و مورد ها را بیان کند.
- مچینگ را توضیح دهد.
- مطالعه مورد شاهدی لانه گزیده شده را توضیح دهد.
- مطالعه کوهورت را تعریف کند.
- انواع مطالعه کوهورت را توضیح دهد.
- تفاوت مطالعه کوهورت را با مورد شاهدی بیان کند

شماره جلسه: 6

عنوان جلسه:

حرکات جمعیت و شاخص های جمعیتی

هدف کلی:

آشنایی با شاخص های جمعیتی و میزان مرگ و موالید در جمعیت ها و نحوه ی سرشماری

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد

- مفهوم اپیدمیولوژی تحلیلی را توضیح دهد.
- کاربرد آن را بیان کند.
- مطالعات مشاهده ای و مداخله ای را توضیح دهد.
- انواع مطالعات اپیدمیولوژی را نام ببرد.
- مطالعات توصیفی را نام ببرد.
- جنبه های اپیدمیولوژی بهداشت، حرکات جمعیت و شاخص های جمعیتی را توضیح دهد.

شماره جلسه: 7

عنوان جلسه:

روش های مطالعات اپیدمیولوژی، غربالگری

هدف کلی: آشنایی با انواع آزمون های غربالگری و مفاهیم حساسیت و اختصاصیت مورد استفاده در این آزمون ها

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد

- تعریف و اهداف غربالگری را توضیح دهد.
- اجزای غربالگری را بداند.
- مقایسه آزمون های غربالگری با تست های تشخیصی را بیان کند.
- رابطه و تعاریف حساسیت و ویژگی در یک آزمون غربالگری را توضیح دهد.
- غربالگری و نقش آن در کشف بیماری ها و حفظ سلامت مردم
- انواع تست های غربالگری را توضیح دهد.
- آزمایش های متوالی و همزمان را توضیح دهد.
- ارزش اخباری را تعریف کند.
- روش های مطالعات اپیدمیولوژی: اپیدمیولوژی توصیفی (شخص، مکان، زمان) تحلیلی (مطالعات تجربی و مشاهده‌ای) مشاهدات گذشته نگر و آینده نگر را شرح دهد.

شماره جلسه: 8

عنوان جلسه:

جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های عفونی

هدف کلی:

آشنایی با اپیدمیولوژی بیماری های شایع عفونی در ایران و راههای انتقال و پیشگیری از آنها

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد

- تغییرات شدت بیماری را توضیح دهد.
- زنجیره انتقال عفونت را توضیح دهد
- تغییرات تظاهرات عفونت (فرآیند عفونت، منابع عفونت، روش های انتقال، الگوی ایجاد بیماری، -اقدامات کنترل و پیشگیری را توضیح دهد.
- با بیماری های شایع عفونی در ایران آشنا شود.

شماره جلسه: 9

عنوان جلسه:

جنبه های اپیدمیولوژیک بیماری های منتقله از راه جنسی

هدف کلی:

آشنایی با اپیدمیولوژی بیماری منتقله از راه جنسی در ایران و راههای انتقال و پیشگیری از آنها

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد

-انواع اپیدمی‌ها و جنبه‌های انتقال بیماری‌های جنسی آشنا شود.
-تغییرات تظاهرات بیماری‌های منتقله جنسی (فرآیند انتقال، منابع انتقال، روش‌های انتقال، الگوی ایجاد بیماری، اقدامات کنترل و پیشگیری را توضیح دهد.

شماره جلسه: 10

عنوان جلسه:

جنبه‌های اپیدمیولوژیک بیماری‌های، غیر واگیر و مزمن

هدف کلی:

آشنایی با اپیدمیولوژی بیماری‌های شایع غیر واگیر و مزمن در ایران و راههای انتقال و پیشگیری از آنها

اهداف رفتاری (در سه حیطه شناختی، نگرشی و حرکتی):

دانشجو قادر باشد

-تغییرات تظاهرات بیماری‌های مزمن (فرآیند بیماری، منابع ایجاد بیماری، الگوی ایجاد بیماری، اقدامات کنترل و پیشگیری را توضیح دهد.
-با بیماری‌های شایع مزمن و غیرواگیر در ایران آشنا شود.
-جنبه‌های اپیدمیولوژیک بیماری‌های غیرواگیر مزمن (سرطان‌ها، قلبی و عروقی، تب روماتیسمی، هپاتیت) را شرح دهد.

شیوه ارائه درس / فعالیت‌های یاددهی - یادگیری:

سخنرانی، پرسش و پاسخ، برگزاری سمینار دانشجویی

۱- با استفاده از پاورپوینت مطالب ارائه می‌شود. در صورتی که نیاز به توضیح باشد و دانشجو هم خواستار ارائه توضیح بیشتر باشد از فرایند نوشتاری بر روی وایت‌برد استفاده می‌شود.

۲- پس از یک ارائه در حدود ۳۰-۲۵ دقیقه به دانشجویان به صورت گروه‌های ۶-۵ نفری یا دو نفری فرصت داده می‌شود تا در مورد موارد توضیح داده شده با هم بحث کرده و سپس یک نفر از گروه برای دادن توضیحاتی مختصر انتخاب شده و به وی اجازه داده می‌شود تا در حدود ۱۰-۷ دقیقه در مورد درس داده شده صحبت کند. در هر جلسه امکان ۲ تا سه بار بحث گروهی در کلاس وجود دارد.

وسایل کمک آموزشی:

White Board, Projector and voice recorder

ارزشیابی (آغازین، تکوینی و پایانی):

- حضور فعال در کلاس
- پرسش و پاسخ
- امتحان پایان ترم

منابع:

کتاب - دکتر حسین حاتمی و همکاران، کتاب جامع بهداشت عمومی، ویراست چهارم، جلد اول و دوم و سوم، انتشارات ارجمند، ۱۳۹۸.

- گوردیس، لئون. اپیدمیولوژی. ترجمه دکتر حسین صباغیان و دکتر کورش هلاکویی. ویرایش سوم، رشت: انتشارات گپ، ۱۳۸۹.

توجه مهم: در صورتی که موارد (شیوه ارائه درس/فعالیت‌های یاددهی و یادگیری، وسایل کمک آموزشی، ارزشیابی (آغازین، تکوینی و پایانی) و منابع) برای تمام جلسات یکسان بود نیاز به تکرار در هر جلسه نمی باشد و می توانید مطابق همین طرح درس و در انتها بنویسید ولی اگر چنانچه موارد ذکر شده (شیوه ارائه درس/فعالیت‌های یاددهی و یادگیری، وسایل کمک آموزشی، ارزشیابی (آغازین، تکوینی و پایانی) و منابع) برای هر جلسه متفاوت بود باید مطابق فرمت اعلامی مرکز مطالعات که قبلا بحضورتان ارسال شده است، برای هر جلسه جداگانه نوشته شود. /